

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VII. volební období

866/0

**Návrh poslanců Stanislava Humla, Jiřího Koskuby, Františka Adámka
a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb.,
o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů**

Zástupce předkladatele: Huml S. a další
Doručeno poslancům: 14. července 2016 v 11:04

N á v r h

ZÁKON

ze dne 2016,

kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona č. 35/1993 Sb., zákona č. 96/1993 Sb., zákona č. 157/1993 Sb., zákona č. 196/1993 Sb., zákona č. 323/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 85/1994 Sb., zákona č. 114/1994 Sb., zákona č. 259/1994 Sb., zákona č. 32/1995 Sb., zákona č. 87/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 248/1995 Sb., zákona č. 316/1996 Sb., zákona č. 18/1997 Sb., zákona č. 151/1997 Sb., zákona č. 209/1997 Sb., zákona č. 210/1997 Sb., zákona č. 227/1997 Sb., zákona č. 111/1998 Sb., zákona č. 149/1998 Sb., zákona č. 168/1998 Sb., zákona č. 333/1998 Sb., zákona č. 63/1999 Sb., zákona č. 129/1999 Sb., zákona č. 144/1999 Sb., zákona č. 170/1999 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 3/2000 Sb., zákona č. 17/2000 Sb., zákona č. 27/2000 Sb., zákona č. 72/2000 Sb., zákona č. 100/2000 Sb., zákona č. 103/2000 Sb., zákona č. 121/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 241/2000 Sb., zákona č. 340/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 117/2001 Sb., zákona č. 120/2001 Sb., zákona č. 239/2001 Sb., zákona č. 453/2001 Sb., zákona č. 483/2001 Sb., zákona č. 50/2002 Sb., zákona č. 128/2002 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 210/2002 Sb., zákona č. 260/2002 Sb., zákona č. 308/2002 Sb., zákona č. 575/2002 Sb., zákona č. 162/2003 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 438/2003 Sb., zákona č. 19/2004 Sb., zákona č. 47/2004 Sb., zákona č. 49/2004 Sb., zákona č. 257/2004 Sb., zákona č. 280/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 360/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 628/2004 Sb., zákona č. 669/2004 Sb., zákona č. 676/2004 Sb., zákona č. 179/2005 Sb., zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 342/2005 Sb., zákona č. 357/2005 Sb., zákona č. 441/2005 Sb., zákona č. 530/2005 Sb., zákona č. 545/2005 Sb., zákona č. 552/2005 Sb., zákona č. 56/2006 Sb., zákona č. 57/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 179/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 203/2006 Sb., zákona č. 223/2006 Sb., zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 67/2007 Sb., zákona č. 159/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 482/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 87/2009 Sb., zákona č. 216/2009 Sb., zákona č. 221/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 289/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 304/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 199/2010 Sb., zákona č. 346/2010 Sb., zákona č. 348/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 119/2011 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 353/2011 Sb., zákona č. 355/2011 Sb., zákona č. 370/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 420/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 192/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona č. 428/2012 Sb., zákona č. 500/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 44/2013 Sb., zákona č. 80/2013 Sb., zákona č. 105/2013 Sb., zákona č. 160/2013 Sb., zákona

č. 215/2013 Sb., zákona č. 241/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 162/2014 Sb., zákona č. 247/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 332/2014 Sb., zákona č. 84/2015 Sb., zákona č. 127/2015 Sb., zákona č. 221/2015 Sb., zákona č. 375/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 105/2016 Sb., zákona č. 113/2016 Sb., zákona č. 125/2016 Sb., zákona č. 148/2016 Sb. a zákona č. 188/2016 Sb., se mění takto:

1. V § 4 odst. 1 písm. i) se slova „včetně úmrtného a příspěvku na pohřeb podle jiných právních předpisů“ zrušují.
2. V § 4 odst. 1 písm. n) se slova „, odchodné u vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů³⁾“ zrušují.
3. V § 4 odst. 1 se vkládá nové písmeno o), které zní:

„o) výsluhové náležitosti a služební příspěvek na bydlení u vojáků z povolání a výsluhové nároky u příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů³⁾“.

Dosavadní písmena o) až zk) se označují jako písmena p) až zl).

4. V § 10 odst. 4 se věta poslední zrušuje.
5. V § 10 odst. 9 se písmeno a) zrušuje.

Dosavadní písmena b) a c) se označují jako písmena a) a b).
6. V § 36 odst. 2 se na konci písmene t) čárka nahrazuje tečkou a písmeno u) se zrušuje.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Ustanovení § 4 odst. 1 písm. o) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se poprvé použije pro zdaňovací období, které započalo v roce 2017.

Čl. III

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2017.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Obecná část

Zhodnocení platného právního stavu

Dne 12. listopadu 2010 přijal Parlament České republiky novelu zákona o dani z příjmů v podobě č. 346/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Novelou zákona o dani z příjmů bylo s účinností od 1. ledna 2011 zrušeno osvobození od daně u některých výsluhových náležitostí vojáka z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštních předpisů (bezpečnostním sborem se rozumí Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa České republiky, Vězeňská služba České republiky, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace [dle § 1 zákona č. 361/2003 Sb.](#), o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů), a současně byly podrobeny zdanění prostřednictvím 15% zvláštní srážkové daně. Hlavním cílem této novely zákona bylo snížit schodek rozpočtů veřejných financí.

Konkrétně bylo zrušeno osvobození od daně u výsluhového příspěvku a odbytného, které jsou poskytovány bývalým vojáků z povolání podle § 132 a následujících zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů. Bývalým příslušníkům bezpečnostních sborů bylo zrušeno osvobození od daně u výsluhového příspěvku podle § 157 a následujících zákona č. 361/2003 Sb. Dále bylo doplněno v § 36 odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb. písmeno v), podle něhož výsluhový příspěvek a odbytné u vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů nově podléhaly zdanění zvláštní sazbou daně, a to ve výši 15 %. Ve smyslu § 38d odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. je z příjmů, na které se vztahuje zvláštní sazba daně podle § 36, daň vybírána srážkou, kterou je povinen provést plátcе daně při výplatě, poukázání nebo připsání úhrady ve prospěch poplatníka. S ohledem na § 233 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, je zaměstnavatel jako plátcе daně povinen z výsluhového příspěvku a odbytného při jeho výplatě provést srážku daně vy výši 15 % a odvést jí místně příslušnému finančnímu úřadu.

Za účelem posílení právní jistoty bylo v § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění zákona č. 346/2010 Sb., [dle platného znění zákona č. 582/1992 Sb. se jedná o § 4 odst. 1 písm. i)] upřesněno, že úmrtné v případě úmrtí vojáka z povolání a úmrtné a příspěvek na pohřeb v případě úmrtí příslušníka bezpečnostního sboru (tato plnění náležejí pozůstalým), je nadále osvobozeno od daně z příjmů, protože má charakter náhrady škody (výše uvedená plnění patří mezi výsluhové náležitosti). V § [4 odst. 1 písm. n\)](#) zákona č. 586/1992 Sb., ve znění zákona č. 346/2010 Sb. [dle platného znění zákona č. 582/1992 Sb. se jedná o § 4 odst. 1 písm. n)] bylo dále stanoveno, že od daně z příjmů je osvobozeno u vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů nadále i odchodné poskytované podle zvláštních právních předpisů.

Od roku 2012 se dále zrušilo daňové osvobození u příspěvku na bydlení, který podle [§ 61 zákona č. 221/1999 Sb.](#) náleží příslušníkům Armády České republiky v aktivní službě, kteří nebydlí ve služebním bytě.

Cíl návrhu

Cílem návrhu zákona je „náprava“ nahlížení na výsluhový příspěvek, odbytné a příspěvek na bydlení vojáků z povolání a na výsluhový příspěvek příslušníků bezpečnostních sborů jako na „běžnou“ součást příjmu za vykonanou službu, která má být zdaněna daní z příjmu. Navrhuje se návrat ke koncepci zakotvené v zákoně č. 586/1992 Sb. před úpravou provedenou zákonem č. 346/2010 Sb., kde byla daná plnění považována za specifickou sociální dávku. Z tohoto důvodu je nutné v § 4 zákona č. 586/1992 Sb. stanovit, že i výsluhový příspěvek, odbytné a příspěvek na bydlení vojáků z povolání a výsluhový příspěvek příslušníků bezpečnostních sborů je osvobozen od daně z příjmu, stejně jako je tomu v případě ostatních výsluhových náležitostí.

Dopady návrhu na státní rozpočet, na rozpočty krajů a obcí

Náklady na státní rozpočet, které vzniknou přijetím tohoto návrhu, se odhadují maximálně do výše 1,5 miliardy Kč, a to ve formě úbytku jeho příjmů. Je nutno podotknout, že tato částka se v průběhu let může snižovat, neboť početní stavy jak v případě vojáků z povolání tak i příslušníků bezpečnostních sborů se nadále snižují. Snižuje se také počet osob, kterým vůbec nárok na výsluhový příspěvek vznikne.

Navrhovaný zákon nemá dopady na rozpočty krajů a obcí.

Soulad s ústavním pořádkem a mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy České republiky

Předkládaný návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky a s mezinárodními smlouvami, kterými je Česká republika vázána.

Soulad s právem Evropské unie

Předkládaný návrh zákona je v souladu s předpisy Evropské unie.

Zhodnocení dalších dopadů

Návrh zákona pozitivně zasahuje do sociální oblasti vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů a jejich rodin. Navrhovaná úprava zajistí vojákům a příslušníkům bezpečnostních složek určité sociální jistoty za dobu trvání služby a do značné míry jim vykompenzuje psychickou a fyzickou náročnost jejich služby pro stát a potenciální ohrožení života.

Předkládaný návrh zákona nezasáhne do podnikatelského prostředí České republiky. Nepřináší žádné negativní dopady na životní prostředí a jeho ochranu, nezasahuje do ochrany soukromí a osobních údajů, nevytváří korupční rizika. Nemá žádné dopady ve vztahu k rovnosti mužů a žen.

Zvláštní část

K čl. 1

K bodům 1 až 4

Výsluhové náležitosti vojáků z povolání jsou upraveny v části osmé zákona č. 221/1999 Sb. Do skupiny výsluhových náležitostí patří – výsluhový příspěvek podle § 132 a následujících, odbytné podle § 138 a následujících, odchodné podle § 140 a následujících a nakonec též úmrtné podle § 141 a následujících.

Dle § 132 a následujících zákona č. 221/1999 Sb. má voják, jehož služební poměr trval nejméně 15 let, a který skončil ze zákonem stanovených důvodů, právo na výsluhový příspěvek. Toto plnění má charakter jisté kompenzace za práci konanou ve ztížených podmínkách a spojenou s určitým stupněm osobního omezení vojáka, jakožto zaměstnance v ozbrojených složkách státu. Osobní omezení vojáka je nutné chápat ve smyslu častých stěhování z důvodů výkonu služby a s tím spojené přetrhání vazeb, ať rodinných či přátelských. Další neopominutelnou skutečností je i rodina vojáka, která jej doprovází. U manželky je zaznamenáván pokles možnosti kariérního postupu, u dětí se pak změnou školy a prostředí nevyklučují sociální a psychické potíže. V souvislosti s povahou příspěvku je jasné, že jde o zvláštní skupinu peněžního příjmu odůvodněnou do určité míry sociálními důvody. Nelze jej totiž chápat jako součást odměny za odvedenou práci či náhradu mzdy, ale naopak jako plnění, které má samostatnou povahu. Toto plnění nemá žádnou vazbu na vykonávanou činnost a je poskytováno až po skončení služebního poměru. Výsluhový příspěvek je svou podstatou profesním „invalidním“ důchodem, tj. nahrazuje pokles výdělku v důsledku dočasného nebo trvalého snížení pracovní kvalifikace, která nastává skončení služebního poměru.

Jak již bylo uvedeno výše, výsluhový příspěvek není odměnou za práci a ani není náhradou mzdy. Je proto zcela nelogické, aby stát na jedné straně ocenil, kompenzoval, motivoval i odškodňoval vojáky z povolání prostřednictvím výsluhového příspěvku a současně jej částečně a plošně snižoval tím, že jej podrobí daní z příjmu. Zdanění výsluhového příspěvku je restriktivním zásahem do očekávané výsluhové hodnoty. Nominální hodnotu, z níž se sráží 15% daň, nemůže příjemce příspěvku žádným způsobem ovlivnit.

Povahou výsluhového příspěvku se zabýval i Evropský soud pro lidská práva v případě *Bucheň vs. Česká republika* (rozsudek ze dne 22. listopadu 2002, stížnost č. 36541/97). Dle rozsudku je výsluhový příspěvek majetkové právo, které nesmí být omezováno a ani kráceno. Jakákoliv jeho omezení či krácení je porušením čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, neboť má ve vztahu ke konkrétní osobě charakter vyvlastnění.

Výsluhový příspěvek byl od počátku zákonodárcem s ohledem na jeho charakter koncipován jako speciální dávka nepodléhající zdanění, tj. jako dávka, která nemá charakter příjmu, a není proto podrobena režimu zákona o daních z příjmů. Tuto výhodu lze považovat jako součást veřejnoprávního závazku státu vyplývajícího ze služebního poměru a zakotveného zákonem č. 221/1999 Sb. Na tento závazek nemůže stát následně rezignovat, a to ani za pomoci legislativně daňových nástrojů.

Odbytné je upraveno v § 138 a následujících zákona č. 221/1999 Sb. a rozumí se jím jednorázově vyplácená částka pro případy zániku služebního poměru vojáka z povolání

ze zákonem stanovených důvodů. Odbytné vojákovi náleží v případech, kdy kromě délky trvání služebního poměru splnil též podmínky pro nárok na výsluhový příspěvek, ovšem nepožadoval jeho výplatu. Z výše uvedeného je tedy patrné, že souběh výsluhového příspěvku a odbytného nepřipadá v úvahu.

Služební příspěvek na bydlení upravuje § 61a zákona č. 221/1999 Sb. Dle tohoto ustanovení má každý voják nárok na služební příspěvek na bydlení. Tímto plněním se reaguje na skutečnost, že voják nemusí bydlet ve služebním bytě v místě výkonu služby či v obci, ze které je možné denně dojíždět do místa výkonu služby. Jedná se o peněžní plnění, které představuje jistou kompenzaci za neposkytnutí ubytování/ bytu a zároveň je podporou na bydlení. Daným příspěvkem většina vojáků a jejich rodin řeší svoji bytovou situaci.

Výsluhový příspěvek, odbytné a služební příspěvek na bydlení vojáků z povolání nemá jen motivační, ale zejména sociální charakter a zabezpečuje vojákům určité sociální jistoty za dobu služby, a to s přihlédnutím k psychické a fyzické náročnosti vojenského zaměstnání, potenciálnímu ohrožení života v přípravě na bojovou činnost, konání služby v různých místech podle potřeb ozbrojených sil bez ohledu na vliv na rodinný život a na ztrátu civilní profese. Vojenská služba je spojena s řadou omezení a povinností, které v civilním sektoru neexistují, a s přihlédnutím k její nízké společenské prestiži vede následně k preferenci jiných profesí a činností. Výsluhové náležitosti obecně kompenzují omezení některých základních lidských, politických, hospodářských, sociálních a pracovních práv vyplývající z charakteru služby v ozbrojených silách. Především však výsluhové náležitosti kompenzují snížené společenské uplatnění vojáků v civilní sféře po ukončení služebního poměru. Z tohoto důvodu byl navržen systém, který má vojáky hmotně dostatečně zabezpečit, po kratší době služby jednorázově, po delší době služby opakujícími se dávkami. Osvobození od daně, která byla těmto plněním zajišťována, byla projevem díky státu za bezvýhradnou službu. Daňová povinnost je ve směr eliminována i v dalších vyspělých státech, které jsou členy Severoatlantické aliance („NATO“).

Vzhledem k výše uvedenému nelze tedy považovat výsluhový příspěvek, odbytné a ani služební příspěvek na bydlení za příjem ze služebního poměru (i když jsou z něho odvozeny), ale za dávky sociálního charakteru, ať již jsou vypláceny jednorázově jako odbytné, odchodné či úmrtné, anebo pravidelně – to v případě výsluhového příspěvku.

V případě příslušníků bezpečnostních sborů jsou výsluhové náležitosti upraveny v zákoně č. 361/2003 Sb., mezi něž patří podle § 155 a následujících odchodné, podle § 157 a následujících výsluhový příspěvek a dle § 164 a následujících úmrtné a příspěvek na pohřeb příslušníka. Na základě novely zákona č. 586/1992 Sb. z roku 2010 byl zdaněn výsluhový příspěvek. Odchodné a úmrtné a příspěvek na pohřeb příslušníka zůstaly osvobozeny od daně.

Konstrukce výsluhového příspěvku vychází z obdobného nároku obsaženého ve zrušeném zákoně č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, z příspěvku za službu. Plnění výsluhových příspěvků má velké opodstatnění, jak v chodu bezpečnostních sborů, tak i v životě jejich bývalých příslušníků. Výsluhový příspěvek má zejména zabezpečit důstojný odchod příslušníků do výslužby. Má ale i další nenahraditelné funkce. Toto plnění má regulační funkci, neboť ovlivňuje věkovou skrzkturu personálního obsazení bezpečnostních sborů, a to tak, že svou adekvátní výší působí na příslušníky, jejichž věk lze považovat za hraniční pro setrvání v přímém výkonu u bezpečnostních sborů, a motivuje je k dobrovolnému odchodu ze služebního poměru. Je proto velmi důležité, aby výše peněžitého plnění byla z hlediska odsloužené doby správně

nastavena tak, aby zajistila důstojný odchod příslušníka do výslužby. Zdaněním výsluhového příspěvku toto plnění do značné míry ztrácí svou regulační funkci. Výsluhový příspěvek má dále vliv na sociální sféru příslušníků bezpečnostních sborů. Příslušníkovi, ale i jeho rodině usnadňují přechodné období mezi odchodem ze služebního poměru a získáním nového zaměstnání. Toto mezidobí bývá obvykle náročné na udržení dosavadní životní úrovně. V neposlední řadě výsluhový příspěvek představuje náhrady za ztížené podmínky spojené s výkonem služby, její nebezpečnost, náročnost, podrobení se přísné služební kázni a řadě dalších omezení, vyplývající se zákona č. 361/2003 Sb.

Stejně jako v případě výsluhového příspěvku, odbytného a příspěvku na bydlení u vojáků z povolání, tak i u výsluhového příspěvku příslušníků bezpečnostních sborů, je zřejmé, že tento výsluhový příspěvek není možné považovat za součást odměny za vykonanou službu. Svou povahou je nutné výsluhový příspěvek příslušníků bezpečnostních sborů považovat za sociální dávku, ke které by se mělo přistupovat stejně jako k ostatním sociálním dávkám, tj. legislativně zakotvit jejich daňové osvobození.

S ohledem na skutečnost, že odchodné a úmrtné v případě vojáků z povolání je dle stávajícího znění zákona č. 586/1992 Sb. osvobozeno od daně, stejně tak odchodné a úmrtné a příspěvek na pohřeb příslušníka bezpečnostních sborů, a jelikož daný návrh navrhuje, aby i zbývající složky výsluhových náležitostí vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů byly osvobozeny od daně, v navrhovaném novelizačním bodu 3 je znovu zakotven souhrnný pojem pro daná plnění, a to „výsluhové náležitosti a služební příspěvek na bydlení vojáků z povolání a výsluhové náležitosti příslušníků bezpečnostních sborů“.

K bodům 5 a 6

V daném případě se jedná o legislativně-technickou změnu, která souvisí s návrhem na osvobození výsluhového příspěvku, odbytného a příspěvku na bydlení vojáků z povolání a výsluhového příspěvku příslušníků bezpečnostních sborů od daně z příjmu.

K čl. II

V návrhu je navrženo, aby výsluhové náležitosti a služební příspěvek na bydlení vojáka z povolání a výsluhové nároky příslušníků bezpečnostních sborů byly osvobozeny od daně z příjmu od zúčtovacího období, které započalo v roce 2017. Tato lhůta zajistí dostatečný časový prostor pro snadný přechod ke koncepci nedanění výše uvedených plnění.

K čl. III

Účinnost tohoto návrhu zákona se navrhuje k 1. lednu 2017.

V Praze dne 30. června 2016

Stanislav Huml v.r.
Jiří Koskuba v.r.
František Adámek v.r.
Jiří Petřů v.r.
Antonín Seďa v.r.
Karel Černý v.r.
Josef Novotný v.r.
Zdeněk Ondráček v.r.
Pavel Ploc v.r.
Ivo Pojezný v.r.
Jaroslav Borka v.r.
Vojtěch Adam v.r.
Ladislav Velebný v.r.
Dana Váhalová v.r.
Václav Klučka v.r.
Lukáš Pleticha v.r.
Pavel Havíř v.r.
Zdeněk Syblík v.r.
Petr Kořenek v.r.
Václav Votava v.r.
Jeroným Tejc v.r.
Roman Váňa v.r.
Miroslava Strnadlová v.r.

ÚPLNÉ ZNĚNÍ ZÁKONA O DANÍCH Z PŘÍJMŮ SE ZAPRACOVANÝMI ZMĚNAMI

§ 4

Osvobození od daně

(1) Od daně se osvobozuje

a) příjem z prodeje rodinného domu a souvisejícího pozemku, nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, a souvisejícího pozemku, pokud v něm prodávající měl bydliště nejméně po dobu 2 let bezprostředně před prodejem; příjem z prodeje rodinného domu, jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, a souvisejícího pozemku, pokud v něm prodávající měl bydliště bezprostředně před prodejem po dobu kratší 2 let a použije-li získané prostředky na uspokojení bytové potřeby; pro osvobození příjmu plynoucího manželům z jejich společného jmění postačí, aby podmínky pro jeho osvobození splnil jen jeden z manželů, pokud majetek, kterého se osvobození týká, není nebo nebyl zařazen do obchodního majetku jednoho z manželů; osvobození se nevztahuje na příjem z

1. prodeje těchto nemovitých věcí, pokud jsou nebo byly zahrnuty do obchodního majetku, a to do 2 let od jejich vyřazení z obchodního majetku,
2. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí uskutečněného v době do 2 let od nabytí vlastnického práva k těmto nemovitým věcem,
3. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí, uskutečněného v době do 2 let od jejich vyřazení z obchodního majetku, i když kupní smlouva bude uzavřena až po 2 letech od tohoto nabytí nebo po 2 letech od tohoto vyřazení z obchodního majetku,

b) příjem z prodeje nemovitých věcí neosvobozený podle písmene a), přesáhne-li doba mezi nabytím vlastnického práva k těmto nemovitým věcem a jejich prodejem dobu 5 let; doba 5 let se zkracuje o dobu, po kterou byly tyto nemovité věci prokazatelně ve vlastnictví zůstavitele v případě, že jde o prodej nemovitých věcí nabytých děděním od zůstavitele, který byl příbuzným v řadě přímé nebo manželem, nebo o dobu, po kterou prodávající vlastnil pozemek, jenž byl předmětem výměny v rámci pozemkových úprav, v případě prodeje pozemku nabytého výměnou od pozemkového úřadu, tato doba se započítává i do doby, která běží od vyřazení vyměněného pozemku z obchodního majetku; osvobození se nevztahuje na příjem z

1. prodeje těchto nemovitých věcí, které jsou nebo v období 5 let před prodejem byly zahrnuty do obchodního majetku,
2. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí uskutečněného do 5 let od nabytí vlastnického práva k těmto nemovitým věcem, i když kupní smlouva bude uzavřena až po 5 letech od tohoto nabytí,
3. budoucího prodeje těchto nemovitých věcí uskutečněného do 5 let od jejich vyřazení z obchodního majetku, i když kupní smlouva bude uzavřena až po 5 letech od takového vyřazení,
4. prodeje práva stavby, není-li zřízena stavba vyhovující právu stavby,

c) příjem z prodeje hmotné movité věci s výjimkou příjmu z prodeje

1. cenného papíru,
2. motorového vozidla, letadla nebo lodě, nepřesahuje-li doba mezi jejich nabytím a prodejem dobu 1 roku,

3. movité věci, která je nebo v období 5 let před prodejem byla zahrnuta do obchodního majetku,

d) přijatá náhrada majetkové nebo nemajetkové újmy, plnění z pojištění majetku, plnění z pojištění odpovědnosti za škodu, plnění z cestovního pojištění; osvobození se nevztahuje na

1. náhradu za ztrátu příjmu,
2. náhradu za škodu způsobenou na majetku, který byl zahrnut do obchodního majetku pro výkon činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, v době vzniku škody,
3. náhradu za škodu způsobenou na majetku sloužícím v době vzniku škody k nájmu,
4. plnění z pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s činností, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, poplatníka,
5. náhradu za škodu způsobenou poplatníkem v souvislosti s nájmem,

e) výnos z prostředků rezerv uložených na zvláštním vázaném účtu v bance podle zákona upravujícího rezervy pro zjištění základu daně z příjmů, stane-li se příjmem zvláštního vázaného účtu,

f) příjem v podobě

1. ceny z veřejné soutěže a obdobné ceny plynoucí ze zahraničí, pokud je v plné výši darována příjemcem na účely uvedené v § 15 odst. 1,
2. ocenění v oblasti kultury podle jiných právních předpisů,
3. ceny z veřejné soutěže, z reklamní soutěže nebo z reklamního slosování, ceny ze sportovní soutěže s výjimkou ceny ze sportovní soutěže u poplatníků, u nichž je sportovní činnost podnikáním, a to v hodnotě nepřevyšující 10 000 Kč,
4. ceny z úctenkové loterie podle zákona upravujícího evidenci tržeb,

g) příjem v podobě

1. náhrady přijaté v souvislosti s nápravou některých majetkových křivd,
2. úplaty za prodej věci vydané v souvislosti s nápravou některých majetkových křivd podle právních předpisů o restituci majetku; toto osvobození se uplatní i v případě, jestliže v době mezi nabytím a prodejem nemovité věci došlo k vypořádání mezi spoluvlastníky rozdělením věci podle velikosti jejich podílů nebo jestliže v nemovité věci vznikly jednotky; osvobození se neuplatní u věci, která je nebo v období 5 let před prodejem byla zahrnuta do obchodního majetku,
3. příplatku nebo příspěvku k důchodu podle jiných právních předpisů,
4. úroku ze státního dluhopisu vydaného v souvislosti s rehabilitačním řízením o nápravách křivd,

h) příjem získaný ve formě dávky nebo služby z nemocenského pojištění, důchodového pojištění podle zákona upravujícího důchodové pojištění, peněžní pomoci obětem trestné činnosti podle zákona upravujícího poskytnutí peněžní pomoci obětem trestné činnosti, sociálního zabezpečení, plnění z uplatnění nástrojů státní politiky zaměstnanosti a veřejného zdravotního pojištění, plnění z pojistné smlouvy o pojištění důchodu podle zákona upravujícího důchodové spoření a plnění ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu; jde-li však o příjem ve formě pravidelně vypláceného důchodu nebo penze, je od daně osvobozena z úhrnu takových příjmů nejvýše částka ve výši 36násobku minimální mzdy, která je platná k 1. lednu kalendářního roku, za zdaňovací období, do níž se však nezahrnuje výše příplatku nebo příspěvku k důchodu podle jiných právních předpisů,

i) dávka pro osobu se zdravotním postižením, dávka pomoci v hmotné nouzi, sociální služba, dávka státní sociální podpory, dávka pěstounské péče s výjimkou odměny pěstouna, příspěvek z veřejného rozpočtu a státní dávka nebo příspěvek podle jiných právních předpisů ~~včetně úmrtného a příspěvku na pohřeb podle jiných právních předpisů~~ nebo obdobné plnění poskytované ze zahraničí, příjem plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona upravujícího sociální služby, a to do výše poskytovaného příspěvku, je-li tato péče vykonávána fyzickou osobou, u níž se nevyžaduje registrace podle zákona upravujícího sociální služby; jde-li však o péči o jinou osobu než osobu blízkou, je od daně měsíčně osvobozena v úhrnu maximálně částka do výše příspěvku pro osobu se IV. stupněm závislosti podle zákona upravujícího sociální služby,

j) příjem ve formě náhrady účelně, hospodárně a prokazatelně vynaložených výdajů spojených s darováním a odběrem krve a jejích složek, tkání, buněk nebo orgánů, pokud se tato náhrada poskytuje podle jiných právních předpisů,

k) příjem v podobě

1. stipendia ze státního rozpočtu, z rozpočtu obce, z rozpočtu kraje, z prostředků vysoké školy, veřejné výzkumné instituce nebo právnické osoby, která vykonává činnost střední školy nebo vyšší odborné školy,

2. podpory nebo příspěvku z prostředků fundace nebo spolku, pokud se nejedná o poplatníka, který je členem nebo zaměstnancem těchto právnických osob, nebo o osobu blízkou tomuto poplatníkovi a jde-li o poplatníka, který je členem nebo zaměstnancem těchto právnických osob, nebo o osobu blízkou tomuto poplatníkovi, příjem v podobě podpory nebo příspěvku poskytnutého výlučně ke kompenzaci zdravotního postižení nebo sociálního vyloučení,

3. podpory nebo příspěvku z prostředků odborové organizace,

4. nepeněžního plnění nebo sociální výpomoci poskytované zaměstnavatelem z fondu kulturních a sociálních potřeb nejbližším pozůstalým nebo sociální výpomoci nejbližším pozůstalým za obdobných podmínek u zaměstnavatele, u kterého se tento fond nezřizuje,

l) příjem z

1. penze vyplácené z penzijního připojištění se státním příspěvkem, penze z doplňkového penzijního spoření, penze z penzijního pojištění a důchod z pojištění pro případ dožití s výplatou důchodu, a to z pojištění pro případ dožití, pro případ smrti nebo dožití a z důchodového pojištění, u kterých není vymezeno období jejich pobírání nebo činí nejméně 10 let,

2. invalidní penze z penzijního připojištění se státním příspěvkem na dobu určitou, invalidní penze na určenou dobu a jednorázové pojistné pro penzi podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření,

3. vyplacení prostředků účastníka důchodového spoření při ukončení důchodového spoření podle zákona o ukončení důchodového spoření,

4. jiná plnění z pojištění osob, s výjimkou jednorázových plnění, odkupného nebo odbytného a penze z penzijního pojištění a z pojištění pro případ dožití, a to z pojištění pro případ dožití, pro případ smrti nebo dožití, z důchodového pojištění a z doplňkového penzijního spoření, u kterých je vymezeno období jejich pobírání, a s výjimkou jiného příjmu z pojištění osob, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy,

m) plnění poskytovaná ozbrojenými silami žákům škol, kteří nejsou vojáky v činné službě³⁾, vojákům v záloze povolaným k výkonu vojenské činné služby s výjimkou služného a zvláštního příplatku podle zvláštních právních předpisů^{3a)},

n) kázeňské odměny poskytované příslušníkům ozbrojených sil a bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů³⁾; ~~odhodné u vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů³⁾,~~

o) výsluhové náležitosti a přídavek na bydlení u vojáků z povolání a výsluhové nároky u příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů³⁾,

⇒ p) naturální plnění poskytované prezidentu republiky podle jiných právních předpisů a bývalému prezidentu republiky podle zákona upravujícího zabezpečení prezidenta republiky po skončení funkce,

⇒ q) plnění poskytované v souvislosti s výkonem dobrovolnické služby podle zákona upravujícího dobrovolnickou službu,

⇒ r) plnění z vyživovací povinnosti,

⇒ s) příjem z úplatného převodu podílu v obchodní korporaci s výjimkou příjmu z úplatného převodu cenného papíru, přesahuje-li doba mezi jeho nabytím a úplatným převodem dobu 5 let; doba 5 let mezi nabytím a úplatným převodem podílu se zkracuje o dobu, po kterou byl poplatník členem této obchodní korporace před přeměnou obchodní korporace; jsou-li splněny podmínky uvedené v § 23b nebo 23c, doba 5 let mezi nabytím a úplatným převodem podílu se nepřerušuje při výměně podílů nebo přeměně obchodní korporace; v případě rozdělení podílu v souvislosti s jeho úplatným převodem se doba 5 let mezi nabytím a úplatným převodem podílu v obchodní korporaci u téhož poplatníka nepřerušuje, je-li rozdělení zachována celková výše podílu; osvobození se nevztahuje na

1. příjem z úplatného převodu podílu v obchodní korporaci, pokud byl pořízen z obchodního majetku poplatníka, a to do 5 let po ukončení jeho činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti,

2. příjem, který plyne poplatníkovi z budoucího úplatného převodu podílu v obchodní korporaci v době do 5 let od jeho nabytí, i když smlouva o úplatném převodu bude uzavřena až po 5 letech od jeho nabytí,

3. příjem z budoucího úplatného převodu podílu v obchodní korporaci pořízeného z poplatníkovy obchodního majetku, pokud příjem z tohoto úplatného převodu plyne v době do 5 let od ukončení činnosti poplatníka, ze které mu plyne příjem ze samostatné činnosti, i když smlouva o úplatném převodu bude uzavřena až po 5 letech od nabytí tohoto podílu nebo od ukončení této činnosti,

4. příjem z úplatného převodu podílu v obchodní korporaci odpovídající zvýšení nabývací ceny podílu člena plněním ve prospěch vlastního kapitálu obchodní korporace nebo nabytím podílu od jiného člena, pokud k úplatnému převodu došlo do 5 let od plnění nebo nabytí podílu,

⇒ t) příspěvek fyzické osobě poskytovaný podle zákona upravujícího stavební spoření a státní podporu stavebního spoření,

⇒ u) dotace ze státního rozpočtu, z rozpočtu obce, kraje, státního fondu, Národního fondu, regionální rady regionu soudržnosti, podpora z Vinařského fondu, z přiděleného grantu nebo příspěvek ze státního rozpočtu, který je výdajem státního rozpočtu podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla anebo dotace, grant a příspěvek z prostředků Evropské unie, na pořízení hmotného majetku, na jeho technické zhodnocení nebo na odstranění následků

živelní pohromy, s výjimkou dotace a příspěvku, které jsou účtovány do příjmů nebo výnosů podle zákona upravujícího účetnictví,

⌘ v) příjem získaný formou nabytí vlastnictví k jednotce, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, jako náhrady za uvolnění bytu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, a dále náhrada (odstupné) za uvolnění bytu nebo jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, vyplacená uživateli této jednotky nebo bytu za podmínky, že poplatník náhradu (odstupné) použil nebo použije na uspokojení vlastní bytové potřeby nejpozději do 1 roku následujícího po roce, v němž náhradu (odstupné) přijal; tento příjem je osvobozen i v případě, že částku odpovídající náhradě (odstupnému) vynaložil na obstarání bytové potřeby v době 1 roku před jejím obdržením; přijetí náhrady (odstupného) oznámí poplatník správci daně do konce zdaňovacího období, ve kterém k jejímu přijetí došlo; obdobně se postupuje i u příjmů z úplatného převodu práv a povinností spojených s členstvím v družstvu, pokud v souvislosti s tímto převodem bude zrušena nájemní smlouva k bytu, použije-li poplatník získané prostředky na uspokojení bytové potřeby; obdobně se postupuje také u příjmů z prodeje rodinného domu, jednotky, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru, včetně souvisejícího pozemku, pokud v něm prodávající měl bydliště bezprostředně před prodejem po dobu kratší 2 let a použije-li získané prostředky na uspokojení bytové potřeby,

⌘ w) příjmy z úplatného převodu cenných papírů a příjmy z podílů připadající na podílový list při zrušení podílového fondu, pokud jejich úhrn u poplatníka nepřesáhne ve zdaňovacím období částku 100 000 Kč,

⌘ x) příjem z úplatného převodu cenného papíru, přesáhne-li doba mezi nabytím a úplatným převodem tohoto cenného papíru při jeho úplatném převodu dobu 3 let, a dále příjem z podílu připadající na podílový list při zrušení podílového fondu, přesáhne-li doba mezi nabytím podílového listu a dnem vyplacení podílu dobu 3 let; doba 3 let mezi nabytím a úplatným převodem cenného papíru u téhož poplatníka se nepřerušuje při sloučení nebo splynutí podílových fondů nebo při přeměně uzavřeného podílového fondu na otevřený podílový fond; osvobození se nevztahuje na příjem z úplatného převodu cenného papíru, který je nebo byl zahrnut do obchodního majetku, a to do 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, a na příjem z kapitálového majetku; osvobození se nevztahuje na příjem z podílu připadajícího na podílový list při zrušení podílového fondu, který byl nebo je zahrnut do obchodního majetku, a to do 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti; při výměně akcie emitentem za jinou akcii o celkové stejné jmenovité hodnotě se doba 3 let mezi nabytím a úplatným převodem cenného papíru u téhož poplatníka nepřerušuje; obdobně se postupuje i při výměně podílů, fúzi společností nebo rozdělení společnosti, jsou-li splněny podmínky uvedené v § 23b nebo § 23c; osvobození se nevztahuje na příjem, který plyne poplatníkovi z budoucího úplatného převodu cenného papíru, uskutečněného v době do 3 let od nabytí, a z budoucího úplatného převodu cenného papíru, který je nebo byl zahrnut do obchodního majetku, a to do 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, i když kupní smlouva bude uzavřena až po 3 letech od nabytí nebo po 3 letech od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti; obdobně se postupuje u příjmu plynoucího jako protiplnění menšinovému akcionáři při uplatnění práva hlavního akcionáře na výkup účastnických cenných papírů; jedná-li se o kmenový list, činí doba místo 3 let 5 let,

×) **y)** příjem plynoucí z odpisu dluhu při reorganizaci nebo při oddlužení provedeném podle zákona upravujícího insolvenci,

ŷ) **z)** příjmy z úroků z přeplatků zaviněných správcem daně, orgánem sociálního zabezpečení a příjmy z penále z přeplatků pojistného, které příslušná zdravotní pojišťovna vrátila po uplynutí lhůty stanovené pro rozhodnutí o přeplatku pojistného,

z) **za)** úrokové příjmy daňových nerezidentů, které jim plynou z dluhopisů vydávaných v zahraničí poplatníky se sídlem v České republice nebo Českou republikou,

za) **zb)** příjmy nabyvatele jednotky přijaté v souvislosti se vzájemným vypořádáním prostředků z nájemného určených na financování oprav a údržby bytu, domu a jednotky podle zákona upravujícího převod jednotek některých bytových družstev,

zb) **zc)** příjmy plynoucí ve formě povinného výtisku na základě zvláštního právního předpisu a ve formě autorské rozmnoženiny, v počtu obvyklém, přijaté v souvislosti s užitím předmětu práva autorského nebo práv souvisejících s právem autorským,

ze) **zd)** příjem plynoucí jako náhrada za služebnost vzniklou ze zákona nebo rozhodnutím státního orgánu podle jiných právních předpisů a příjem plynoucí jako náhrada za vyvlastnění na základě jiných právních předpisů,

zđ) **ze)** kursový zisk při směně peněz z účtu vedeného v cizí měně, nejedná-li se o účet zahrnutý

v obchodním majetku, s výjimkou kursového zisku při směně peněz z účtu vedeného v cizí měně na evropském regulovaném trhu nebo na obdobném zahraničním regulovaném trhu, na kterém se obchody s těmito měnami uskutečňují,

ze) **zf)** příjem z nabytí vlastnického práva k věci na základě jeho převodu nebo přechodu podle zákona upravujícího převody vlastnického práva k jednotkám některých bytových družstev, je-li nabyvatelem oprávněný člen družstva,

zř) **zg)** příjem z nabytí vlastnického práva k rodinnému domu nebo jednotce, která zahrnuje družstevní byt nebo družstevní nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou, a nezahrnuje jiný nebytový prostor, je-li nabyvatelem fyzická osoba, která je členem bytového družstva, který je nájemcem tohoto rodinného domu nebo jednotky ve vlastnictví družstva a který se sám nebo jeho právní předchůdce podílel na jeho pořízení členským vkladem,

zg) **zh)** příjem plynoucí z doplatku na dorovnání při přeměně obchodní společnosti nebo výměně podílů obchodní společnosti, na který vznikl společníkovi nárok v souladu se zákonem upravujícím přeměny obchodních společností a družstev, vztahuje-li se k

1. akcií, u níž doba mezi nabytím a rozhodným dnem přeměny obchodní společnosti nebo výměny podílů obchodní společnosti přesáhla dobu 3 let; osvobození se nevztahuje k akcií, která je nebo byla zahrnuta do obchodního majetku, a to po dobu 3 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti,

2. podílu na obchodní společnosti, u něhož doba mezi nabytím a rozhodným dnem přeměny obchodní společnosti nebo výměny podílů obchodní společnosti přesáhla dobu 5 let; osvobození se nevztahuje k podílu, který je nebo byl zahrnut do obchodního majetku, a to po dobu 5 let od ukončení činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti,

~~zh)~~ **zi)** náhrada pobytových výloh nebo příspěvek na pobytové výlohy poskytované orgány Evropské unie zaměstnanci nebo národnímu expertovi vyslanému k působení do instituce Evropské unie,

~~zi)~~ **zj)** příjem plynoucí ve formě daňového bonusu,

~~zj)~~ **zk)** odměna, odchodné, starobní důchod, důchod, příspěvek, naturální plnění a náhrada výdajů poskytované z rozpočtu Evropské unie poslanci nebo bývalému poslanci Evropského parlamentu, zvolenému na území České republiky, dále zaopatření a náhrada výdajů poskytované z rozpočtu Evropské unie pozůstalému manželovi nebo manželce a nezaopatřeným dětem v případě úmrtí poslance Evropského parlamentu, zvoleného na území České republiky,

~~zk)~~ **zl)** příjmy podle § 4a.

(2) Doba mezi nabytím a prodejem podle odstavce 1 písm. a) nebo b) se nepřerušuje, pokud v době mezi nabytím a prodejem došlo k

a) vypořádání mezi spoluvlastníky nemovité věci rozdělením podle velikosti jejich podílů,

b) tomu, že v domě vznikly jednotky,

c) vypořádání společného jmění manželů nebo

d) rozdělení pozemku.

(3) Osvobození pravidelně vyplácených důchodů a penzí uvedených v odstavci 1 písm. h) se nepoužije v případě, kdy součet příjmů podle § 6 a dílčích základů daně podle § 7 a 9 u poplatníka přesáhne ve zdaňovacím období částku 840 000 Kč. Do příjmů podle § 6 se pro účely tohoto ustanovení nezahrnují příjmy od daně osvobozené, ani příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně, pokud se nepostupuje podle § 36 odst. 7.

(4) Obchodním majetkem poplatníka daně z příjmů fyzických osob se pro účely daní z příjmů rozumí část majetku poplatníka, o které bylo nebo je účtováno anebo je nebo byla uvedena v daňové evidenci. Dnem vyřazení určité složky majetku z obchodního majetku poplatníka se rozumí den, kdy poplatník o této složce majetku naposledy účtoval nebo ji naposledy uváděl v daňové evidenci.

2) Např. zákon č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech, ve znění pozdějších předpisů.

2a) Např. vyhláška Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR č. 365/1990 Sb., o poskytování stipendií na vysokých školách v působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (stipendijní řád), vyhláška Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR č. 400/1991 Sb., o hmotném a finančním zabezpečení cizinců studujících na školách v působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, vyhláška Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR č. 67/1991 Sb., o poskytování stipendií studentům postgraduálního studia.

2c) Například nařízení vlády č. 622/2004 Sb., o poskytování příplatku k důchodu ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální, zákon č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního

boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů.

3) Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 129/2002 Sb. a zákona č. 254/2002 Sb. Sb.

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

3a) Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů.

4a) Zákon č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření a o doplnění zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona ČNR č. 35/1993 Sb.

4c) Například zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

4h) Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě), ve znění zákona č. 436/2004 Sb.

4i) Zákon č. 162/2003 Sb., o podmínkách provozování zoologických zahrad a o změně některých zákonů (zákon o zoologických zahradách).

4j) Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

4k) § 83 zákona o sociálních službách.

4m) § 11 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

6g) Například zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 201/1997 Sb., o platu a některých dalších náležitostech státních zástupců a o změně a doplnění zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

12a) Například nařízení vlády č. 5/2003 Sb., o oceněních v oblasti kultury, udělovaných Ministerstvem kultury, ve znění nařízení vlády č. 98/2006 Sb., zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů.

13) Zákon č. 42/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

19a) Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

20) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

22a) Zákon ČNR č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

39) Nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí.

42) Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění.

43) Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

44) Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře.

44a) Zákon č. 209/1997 Sb., o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti a o změně a doplnění některých zákonů.

- 45) Zákon č. 100/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- 46) Zákon č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.
- 47) Zákon ČNR č. 550/1991 Sb., o všeobecném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
- 48) Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů.
- 49) § 64 odst. 6 zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
- 50) § 17 odst. 3 zákona ČNR č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.
- 51) § 14 zákona ČNR č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
- 69) § 7 odst. 1 písm. o) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).
- 87) Zákon č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, ve znění zákona č. 309/2002 Sb.
- 124) Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů.
- 131) Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev.

§ 10

Ostatní příjmy

(1) Ostatními příjmy, při kterých dochází ke zvýšení majetku, pokud nejde o příjmy podle § 6 až 9, jsou zejména

- a) příjmy z příležitostných činností nebo z příležitostného nájmu movitých věcí, včetně příjmů ze zemědělské výroby a lesního a vodního hospodářství, které nejsou provozovány podnikatelem, a příjmů z provozu výroben elektřiny, ke kterému není vyžadována licence udělovaná Energetickým regulačním úřadem,
- b) příjmy z převodu
1. nemovité věci,
  2. cenného papíru a
  3. jiné věci,
- c) příjmy z převodu účasti na společnosti s ručením omezeným, komanditisty na komanditní společnosti nebo z převodu družstevního podílu,
- d) příjmy ze zděděných práv z průmyslového a jiného duševního vlastnictví, včetně práv autorských a práv příbuzných právu autorskému,
- e) přijaté výživné, důchody a obdobné opakující se požitky,
- f) podíl
1. člena obchodní korporace s výjimkou společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na likvidačním zůstatku, nebo

2. majitele podílového listu z podílu připadajícího na podílový list při zrušení podílového fondu s výjimkou splynutí nebo sloučení podílového fondu,

g) vypořádací podíl při zániku účasti člena v obchodní korporaci, s výjimkou společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti, podíl na majetku transformovaného družstva, vrácení emisního ážia, příplatku mimo základní kapitál nebo těmto plněním obdobná plnění,

h) výhry z hazardních her,

ch) výhry z reklamních soutěží a reklamních slosování, ceny z veřejných soutěží, ze sportovních soutěží a ceny ze soutěží, v nichž je okruh soutěžících omezen podmínkami soutěže, anebo jde o soutěžící vybrané pořadatelem soutěže,

i) příjmy, které společník veřejné obchodní společnosti nebo komplementář komanditní společnosti obdrží v souvislosti s ukončením účasti na veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti od jiné osoby než od veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti, v níž ukončil účast,

j) příjmy z převodu jmění na společníka a příjmy z vypořádání podle zvláštního právního předpisu,¹³¹⁾

k) příjem z jednorázové náhrady práv s povahou opakovaného plnění na základě ujednání mezi poškozeným a pojistitelem,

l) příjem z výměnku,

m) příjem obmyšleného ze svěřenského fondu,

n) bezúplatný příjem,

o) příjem z rozpuštění rezervního fondu vytvořeného ze zisku nebo z rozpuštění obdobného fondu.

(2) Příjmy podle odstavce 1, plynoucí manželům ze společného jmění manželů, se zdaňují u jednoho z nich; obdobně se postupuje u příjmů plynoucích do společného jmění manželů. Příjmy plynoucí manželům z prodeje nebo převodu majetku nebo práva ve společném jmění manželů, které byly zahrnuty v obchodním majetku, se zdaňují u toho z manželů, který měl takový majetek nebo právo zahrnuty v obchodním majetku. U příjmů plynoucích z prodeje nebo převodu majetku nebo práva ve společném jmění manželů, které byly zahrnuty v obchodním majetku zemřelého manžela (manželky), které plynou pozůstalému manželovi (manželce), se k době uvedené v § 4 vztahující se k majetku nebo právu zahrnutým v obchodním majetku, nepřihlíží.

(3) Od daně jsou, kromě příjmů uvedených v § 4, osvobozeny

a) příjmy podle odstavce 1 písm. a), pokud jejich úhrn u poplatníka nepřesáhne ve zdaňovacím období 30 000 Kč; přitom příjmem poplatníka, kterému plyne příjem z chovu včel a u kterého nepřekročí ve zdaňovacím období počet včelstev 60, je částka 500 Kč na jedno včelstvo,

b) výhry z

1. tomboly s herní jistinou do 100 000 Kč podle zákona upravujícího hazardní hry,
2. hazardní hry provozované na základě ohlášení podle zákona upravujícího hazardní hry, nebylo-li její provozování obecním úřadem zakázáno,
3. hazardní hry provozované na základě základního povolení podle zákona upravujícího hazardní hry, nebo
4. hazardní hry provozované na základě právních předpisů obdobných zákonu upravujícímu hazardní hry vydaných v členském státě Evropské unie nebo státě tvořícím Evropský hospodářský prostor,

c) bezúplatné příjmy

1. od příbuzného v linii přímé a v linii vedlejší, pokud jde o sourozence, strýce, tetu, synovce nebo neteř, manžela, manžela dítěte, dítěte manžela, rodiče manžela nebo manžela rodičů,
2. od osoby, se kterou poplatník žil nejméně po dobu jednoho roku bezprostředně před získáním bezúplatného příjmu ve společně hospodařící domácnosti a z tohoto důvodu pečoval o domácnost nebo byl na tuto osobu odkázán výživou,
3. obmyšleného z jeho majetku, který do svěřenského fondu vyčlenil nebo kterým zvýšil majetek tohoto fondu, nebo z majetku, který byl do svěřenského fondu vyčleněn nebo který zvýšil majetek tohoto fondu osobou uvedenou v bodě 1 nebo 2,
4. nabyté příležitostně, pokud jejich úhrn od téhož poplatníka ve zdaňovacím období nepřevyšuje částku 15 000 Kč.

(4) Základem daně (dílčím základem daně) je příjem snížený o výdaje prokazatelně vynaložené na jeho dosažení. Jsou-li výdaje spojené s jednotlivým druhem příjmu uvedeným v odstavci 1 vyšší než příjem, k rozdílu se nepřihlíží. Plynou-li příjmy podle odstavce 1 písm. ch) ze zdrojů v zahraničí, je základem daně (dílčím základem daně) příjem nesnížený o výdaje. Jde-li o příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, lze výdaje uplatnit podle § 7 odst. 7 písm. a). Poplatník, který uplatňuje výdaje podle § 7 odst. 7 písm. a), je povinen vždy vést záznamy o příjmech. Příjmy plynoucí ze splátek na základě uzavřené kupní smlouvy nebo ze zálohy na základě uzavřené smlouvy o budoucím prodeji nemovitě věci se zahrnou do dílčího základu daně za zdaňovací období, ve kterém byly dosaženy. Plynou-li příjmy podle odstavce 1 písm. k), jsou samostatným základem daně pro zdanění zvláštní sazbou daně (§ 36). ~~Plynou-li příjmy podle odstavce 9 písm. a), jsou nesnížené o výdaje samostatným základem daně pro zdanění zvláštní sazbou daně (§ 36).~~

(5) U příjmů podle odstavce 1 písm. b) je výdajem cena, za kterou poplatník věc prokazatelně nabyt, a jde-li o věc nabytou bezúplatně, cena určená podle zvláštního právního předpisu o oceňování majetku^{1a)} ke dni nabytí. U příjmů z postoupení pohledávky nabyté úplatně nebo bezúplatně je výdajem hodnota pohledávky. Jde-li o hmotný majetek odpisovaný podle § 26 a následujících, který byl zahrnut do obchodního majetku pro výkon činnosti, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, nebo sloužil k nájmu, je výdajem zůstatková cena podle § 29 odst. 2. Jde-li o věc získanou směnou nebo výhrou, vychází se z ceny podle zvláštního předpisu^{1a)} (§ 3 odst. 3). Výdajem jsou též částky prokazatelně vynaložené na technické zhodnocení, opravu a údržbu věci, včetně dalších výdajů souvisejících s uskutečněním prodeje s výjimkou výdajů na osobní potřebu poplatníka. K hodnotě vlastní práce poplatníka na věci, kterou si sám vyrobil nebo vlastní prací zhodnotil, se při stanovení výdajů nepřihlíží. U příjmů z úplatného převodu cenných papírů lze kromě nabývací ceny akcie a pořizovací ceny ostatních cenných papírů uplatnit i výdaje související s uskutečněním úplatného převodu a platby za obchodování na trhu s cennými papíry při pořízení cenných papírů. Výdaje, které převyšují příjmy podle odstavce 1 písm. b), c), f) a g)

v tom zdaňovacím období, kdy poprvé plynou splátky nebo zálohy na prodej věci, na budoucí prodej nemovité věci nebo na prodej účasti na společnosti s ručením omezeným, komanditní společnosti, podílu na základním kapitálu družstva nebo pohledávky podle § 33a zákona o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, mohou být uplatněny v tomto zdaňovacím období až do výše tohoto příjmu. Jestliže příjem plyne i v dalších zdaňovacích obdobích, postupuje se obdobně, a to až do výše celkové částky, kterou lze podle tohoto ustanovení uplatnit. U příjmů z prodeje věci je výdajem daň z nabytí nemovitých věcí zaplacená poplatníkem, a to i v případě zaplacení ručitelem. V případě prodeje věci ve společném jmění manželů je výdajem daň z nabytí nemovitých věcí zaplacená kterýmkoliv z nich. U příjmů podle odstavce 1 písm. b) je výdajem vrácená záloha, i když je vrácena v jiném zdaňovacím období. U příjmu plynoucího z odvolání daru je výdajem úhrada za zhodnocení daru.

(6) U příjmů podle odstavce 1 písm. c), f) a g) se za výdaj považuje nabývací cena podílu. Výdajem není podíl na majetku družstva převedený v rámci transformace družstev podle zvláštního předpisu¹³⁾ s výjimkou podílu nebo jeho části, který je náhradou podle zvláštních předpisů,²⁾ a s výjimkou dalšího podílu na majetku družstva,¹³⁾ je-li vydán ve věcném nebo nepeněžitém plnění. Při přeměně investičního fondu na otevřený podílový fond, při přeměně uzavřeného podílového fondu na otevřený podílový fond, při změně obhospodařovatele podílového fondu, při sloučení a splynutí podílových fondů a při sloučení, splynutí a rozdělení investičního fondu se za nabývací cenu akcie nebo podílového listu u téhož poplatníka považuje nabývací cena podílu na původním investičním fondu. U příjmů z převodu jmění na společníka se za výdaj považuje nabývací cena podílu nebo pořizovací cena cenných papírů, převzaté dluhy, které byly následně uhrazeny, a uhrazené vypořádání, i když k uhrazení dojde v jiném zdaňovacím období než v tom, v němž plyne příjem z převodu jmění na společníka. U příjmů z vypořádání se za výdaj považuje nabývací cena podílu nebo pořizovací cena cenných papírů.

(7) Důchod podle občanského zákoníku se považuje za základ daně (dílní základ daně) po snížení o částku pořizovací ceny rovnoměrně rozdělenou na období pobírání důchodu. Toto období se stanoví jako střední délka života účastníka podle úmrtnostních tabulek Českého statistického úřadu v době, kdy důchod začne poprvé pobírat.

(8) Příjmem podle odstavce 1 písm. f) a g) je také kladný rozdíl mezi oceněním majetku podle zvláštního právního předpisu^{1a)} a výši jeho hodnoty zachycené v účetnictví obchodní korporace při zániku členství v obchodní korporaci, pokud je podíl na likvidačním zůstatku nebo vypořádací podíl vypořádáván v nepeněžní formě. Pokud členovi obchodní korporace při zániku jeho účasti v ní vznikne vedle práva na vypořádací podíl v nepeněžní formě současně i dluh vůči obchodní korporaci, sníží se tento kladný rozdíl o výši dluhu. Příjmy podle odstavce 1 písm. f), g) a ch) a o) s výjimkou příjmů z podílu na likvidačním zůstatku a vypořádacího podílu u společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti plynoucí ze zdrojů na území České republiky jsou samostatným základem daně pro zdanění zvláštní sazbou daně (§ 36). Plynou-li tyto příjmy ze zdrojů v zahraničí, jsou základem daně (dílním základem daně) podle § 5 odst. 2. Je-li v ceně z veřejné soutěže zahrnuta odměna za užití díla nebo výkonu, sníží se o částku připadající na tuto odměnu základ daně zdaňovaný zvláštní sazbou daně a tato částka se zahrne do příjmů uvedených v § 7. U poplatníků uvedených v § 2 odst. 2, u nichž je sportovní činnost činností, ze které plyne příjem ze samostatné činnosti, se považují přijaté ceny ze sportovních soutěží za příjmy podle § 7.

(9) Ostatními příjmy, při kterých dochází ke zvýšení majetku, jsou vždy

~~a) výsluhový příspěvek a odbytné u vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů³⁾,~~

~~b) a) plat prezidenta republiky a víceúčelová paušální náhrada výdajů spojených s výkonem jeho funkce podle zvláštního právního předpisu^{6g)},~~

e) b) renta a víceúčelová paušální náhrada poskytovaná bývalému prezidentu republiky podle zákona o zabezpečení prezidenta republiky po skončení funkce.

1a) Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů (zákon o oceňování majetku).

2) Např. zákon č. 403/1990 Sb., o zmírnění následků některých majetkových křivd, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech, ve znění pozdějších předpisů.

3) Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 129/2002 Sb. a zákona č. 254/2002 Sb. Sb.

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

6g) Například zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 201/1997 Sb., o platu a některých dalších náležitostech státních zástupců a o změně a doplnění zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

12a) Například nařízení vlády č. 5/2003 Sb., o oceněních v oblasti kultury, udělovaných Ministerstvem kultury, ve znění nařízení vlády č. 98/2006 Sb., zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), ve znění pozdějších předpisů.

13) Zákon č. 42/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

20) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

131) Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev.

§ 36

Zvláštní sazba daně

(1) Zvláštní sazba daně z příjmů pro poplatníky uvedené v § 2 odst. 3 a § 17 odst. 4, s výjimkou stálé provozovny (§ 22 odst. 2 a 3) a s výjimkou ustanovení odstavce 9, činí

a) 15 %, a to

1. z příjmů uvedených v § 22 odst. 1 písm. c), f) a g) bodech 1, 2, 6, 12 až 14, s výjimkou příjmů, pro které je stanovena zvláštní sazba daně v odstavci 2 písm. e),

2. z příjmů z nájemného movité věci nebo její části umístěné na území České republiky,

b) 15 %, a to

1. z příjmů uvedených v § 22 odst. 1 písm. g) bodech 3 a 4, s výjimkou příjmu uvedeného v bodě 5 tohoto písmene; přičemž příjem z vypořádacího podílu, z podílu na likvidačním zůstatku a jiný příjem z držby kapitálového majetku ve formě vrácení emisního ážia, příplatku mimo základní kapitál nebo těmto plněním obdobná plnění se snižuje o nabývací cenu podílu na obchodní korporaci, je-li plátcí poplatníkem prokázána,
2. u poplatníků daně z příjmů fyzických osob z podílu připadajícího na podílový list při zrušení podílového fondu, sníženého o pořizovací cenu²⁰⁾ podílového listu, je-li plátcí poplatníkem prokázána,
3. z příjmu společníka společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti při snížení základního kapitálu nejvýše do částky, o kterou byl zvýšen vklad společníka nebo jmenovitá hodnota akcie při zvýšení základního kapitálu, byl-li zdrojem tohoto zvýšení zisk obchodní společnosti nebo fond vytvořený ze zisku; přitom pro tento příjem vždy platí, že se základní kapitál snižuje nejprve o tu část, která byla zvýšena ze zisku obchodní společnosti nebo fondu vytvořeného ze zisku,
4. ze zisku převedeného řídicí osobě na základě smlouvy o převodu zisku nebo ovládací smlouvy,
5. z vyrovnání mimo stojícímu společníkovi na základě smlouvy o převodu zisku nebo ovládací smlouvy.

Za podíly na zisku se pro účely tohoto zákona považují i částky použité ze zisku po zdanění na zvýšení vkladu komanditisty v komanditní společnosti nebo na zvýšení členského vkladu člena družstva. Za podíly na zisku se nepovažuje zvýšení základního kapitálu, byl-li zdrojem tohoto zvýšení zisk obchodní společnosti nebo fond vytvořený ze zisku,

c) 35 % z příjmů uvedených v písmenech a) a b), a to pro poplatníky, kteří nejsou daňovými rezidenty

1. jiného členského státu Evropské unie nebo dalšího státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, nebo
2. třetího státu nebo jurisdikce, se kterými má Česká republika uzavřenu platnou a účinnou mezinárodní smlouvu o zamezení dvojímu zdanění upravující zdaňování a vyloučení mezinárodního dvojího zdanění všech možných druhů příjmů, platnou a účinnou mezinárodní smlouvu nebo dohodu o výměně informací v daňových záležitostech pro oblast daní z příjmů nebo které jsou smluvními stranami mnohostranné mezinárodní smlouvy obsahující ustanovení o výměně daňových informací v oblasti daní z příjmů, která je pro ně a pro Českou republiku platná a účinná,

d) 5 % z úplaty u finančního leasingu.

(2) Zvláštní sazba daně z příjmů pro poplatníky uvedené v § 2 a 17, pokud není v odstavci 1 nebo 9 stanoveno jinak, činí 15 %, a to

a) z podílu na zisku z účasti na obchodní společnosti nebo v podílovém fondu, je-li podíl v nich představován cenným papírem, a z plnění ze zisku svěřenského fondu; u poplatníků podle § 2 z rozdílu mezi vyplacenou jmenovitou hodnotou a emisním kursem dluhopisu, vkladního listu nebo vkladu jemu na roveň postavenému nebo v případě jejich zpětného odkupu z rozdílu mezi cenou zpětného odkupu a jejich emisním kursem, z úrokového příjmu z dluhopisu^{35a)}, ze směnky vystavené bankou k zajištění pohledávky vzniklé z vkladu věřitele, vkladního listu a vkladu mu na roveň postavenému, s výjimkou úrokového příjmu z dluhopisu vydaného v zahraničí poplatníkem se sídlem v České republice nebo Českou republikou plynoucího poplatníkovi uvedenému v § 2 odst. 2,

- b) z podílu na zisku z účasti na společnosti s ručením omezeným, z účasti komanditisty na komanditní společnosti,
- c) z podílu na zisku a obdobného plnění z členství v družstvu,
- d) z podílu na zisku tichého společníka nebo jiného poplatníka, než je člen obchodní korporace,
- e) z vypořádacího podílu při zániku účasti společníka ve společnosti s ručením omezeným, komanditisty v komanditní společnosti a při zániku členství v družstvu, z vrácení emisního ážia, příplatku mimo základní kapitál nebo těmto plněním obdobná plnění; tento příjem se snižuje o nabývací cenu podílu na obchodní korporaci, je-li plátcí poplatníkem prokázána,
- f) z podílu na likvidačním zůstatku společníka v akciové společnosti nebo ve společnosti s ručením omezeným, komanditisty v komanditní společnosti a člena družstva ve družstvu, sníženého o nabývací cenu podílu na obchodní korporaci, je-li plátcí poplatníkem prokázána,
- g) z vyrovnání mimo stojícímu společníkovi na základě smlouvy o převodu zisku nebo ovládací smlouvy,
- h) u poplatníků daně z příjmů fyzických osob z podílu připadajícího na podílový list při zrušení podílového fondu, sníženého o pořizovací cenu²⁰⁾ podílového listu, je-li plátcí poplatníkem prokázána,
- i) z příjmu společníka společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti při snížení základního kapitálu nejvýše do částky, o kterou byl zvýšen vklad společníka nebo jmenovitá hodnota akcie při zvýšení základního kapitálu, byl-li zdrojem tohoto zvýšení zisk obchodní společnosti nebo fond vytvořený ze zisku; přitom pro tento příjem vždy platí, že se základní kapitál snižuje nejprve o tu část, která byla zvýšena ze zisku obchodní společnosti nebo z fondu vytvořeného ze zisku; obdobně se postupuje u příjmu člena obchodní korporace z rozpuštění rezervního fondu nebo obdobného fondu,
- j) ze zisku převedeného řídící osobě na základě smlouvy o převodu zisku nebo ovládací smlouvy,
- k) z příjmů plynoucích fyzickým osobám z reklamních soutěží a reklamních slosování, z cen z veřejných soutěží, ze sportovních soutěží a ze soutěží, v nichž je okruh soutěžících omezen podmínkami soutěže a nebo jde o soutěžící vybrané pořadatelem soutěže [§ 10 odst. 1 písm. ch)],
- l) z příjmů plynoucích fyzickým osobám z úroků, výher a jiných výnosů z vkladů na vkladních knížkách, z úroků z peněžních prostředků na vkladních listech na jméno a vkladech na jméno jim na roveň postaveným, kdy majitelem vkladu je fyzická osoba, a to po celou dobu trvání vkladového vztahu podle občanského zákoníku, z úroků z vkladů na účtech, které nejsou podle podmínek toho, kdo účet vede, určeny k podnikání, např. spořicího účty, devizové účty [§ 8 odst. 1 písm. c)],
- m) z dávek penzijního připojištění se státním příspěvkem, z dávek doplňkového penzijního spoření a z penzijního pojištění snížených podle § 8 odst. 6 a z plnění ze soukromého

životního pojištění nebo jiného příjmu z pojištění osob, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, sníženého podle § 8 odst. 7,

n) z vypláceného dalšího podílu v rámci transformace družstev podle zvláštního právního předpisu¹³⁾, a to i v případě, kdy je vyplácen členovi transformovaného družstva při zániku členství nebo společníkovi společnosti s ručením omezeným a komanditistovi v komanditní společnosti, které vznikly podle transformačního projektu, při zániku jejich účasti jako součást vypořádacího podílu nebo jako součást likvidačního zůstatku při likvidaci družstva, akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným a u komanditní společnosti v případě komanditistů,

o) z příjmů uvedených v § 6 odst. 4,

p) z příjmu z jednorázové náhrady práv s povahou opakovaného plnění na základě ujednání mezi poškozeným a pojistitelem,

r) z příjmu plynoucího fyzické osobě při zániku smlouvy o penzijním připojištění se státním příspěvkem, smlouvy o penzijním pojištění a smlouvy na soukromé životní pojištění ve formě odbytného nebo jiného plnění souvisejícího se zánikem penzijního pojištění nebo odkupného, sníženého podle § 8,

s) z příjmů autorů podle § 7 odst. 6,

t) z příjmu komplementáře komanditní společnosti a společníka veřejné obchodní společnosti plynoucí jako zisk po zdanění u akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným po přeměně akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným na komanditní společnost nebo veřejnou obchodní společnost;

~~u) z výsluhového příspěvku a odbytného u vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů³⁾.~~

Za podíly na zisku se pro účely tohoto zákona považují i částky použité ze zisku po zdanění na zvýšení vkladu komanditisty v komanditní společnosti nebo na zvýšení členského vkladu člena družstva. Za podíly na zisku se nepovažuje zvýšení základního kapitálu, byl-li zdrojem tohoto zvýšení zisk obchodní společnosti nebo fond vytvořený ze zisku.

(3) Základem daně pro zvláštní sazbu daně je pouze příjem, pokud v tomto zákoně není stanoveno jinak. Základ daně se stanoví samostatně za jednotlivé cenné papíry, a to i v případě držby cenných papírů stejného druhu od jednoho emitenta. Základ daně se nesnižuje o nezdanitelnou část základu daně (§ 15) a zaokrouhluje se na celé koruny dolů, s výjimkou příjmu plynoucího z podílu na zisku z účasti v obchodní společnosti nebo v podílovém fondu, je-li podíl v nich představován cenným papírem, u něhož se základ daně zaokrouhluje na celé haléře dolů. Pokud plynou v cizí měně úroky z účtu, který není podle podmínek toho, kdo účet vede, určen k podnikání, a z vkladního listu, stanoví se základ daně v cizí měně, a to bez zaokrouhlení. Daň z příjmů vybíraná zvláštní sazbou se zaokrouhluje na celé koruny dolů. U příjmu plynoucího z podílu na zisku z účasti v obchodní společnosti nebo v podílovém fondu, je-li podíl v nich představován cenným papírem, se sražená daň (§ 38d), připadající na jednotlivý cenný papír nezaokrouhluje, avšak celková částka daně sražená plátcem z veškerých příjmů plynoucích jednomu poplatníkovi

z majetkové účasti v jedné obchodní společnosti nebo z držby podílových listů jednoho podílového fondu se zaokrouhluje na celé koruny dolů. U příjmů uvedených v odstavci 2 písm. a) nebo l) s výjimkou příjmu plynoucího z podílu na zisku z účasti v obchodní společnosti nebo v podílovém fondu, je-li podíl v nich představován cenným papírem, se základ daně a sražená daň nezaokrouhluje a celková částka daně sražená plátcem z jednotlivého druhu příjmu poplatníka fyzické osoby nebo poplatníka daně z příjmů právnických osob se zaokrouhluje na celé koruny dolů. U příjmů uvedených v § 22 odst. 1 písm. g) bodu 4 se do základu daně pro daň vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně nezahrnuje hodnota podkladového nástroje nebo aktiva.

(4) U příjmů plynoucích z podílu na zisku z účasti v základním investičním fondu je základem daně pro daň vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně příjem snížený o poměrnou část příjmů podléhajících dani vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně nebo sazbě daně podle § 21 odst. 4 připadající na tento základ daně, které byly zúčtovány ve prospěch výnosů investičního fondu ve zdaňovacím období, s nímž tyto příjmy souvisí. Pokud byly výše uvedené příjmy zúčtovány ve prospěch výnosů včetně daně, základ daně pro daň vybíranou srážkou podle zvláštní sazby daně se snižuje pouze o částku sníženou o daň. Poměrná část připadající na tento základ daně se stanoví ve stejném poměru, v jakém je rozdělován zisk určený k výplatě příjmů mezi akcionáře nebo majitele podílových listů. Obdobně se postupuje i u příjmu z podílu na likvidačním zůstatku investičního fondu nebo z vypořádacího podílu při zániku účasti společníka ve společnosti s ručením omezeným nebo komanditisty v komanditní společnosti, které jsou investičním fondem.

(5) Základ daně pro zvláštní sazbu daně u příjmu mimo stojícího společníka, který není mateřskou společností ve vztahu k řízené nebo ovládané osobě, plynoucího z vyrovnání na základě smlouvy o převodu zisku nebo ovládací smlouvy od řídící nebo ovládající osoby, která není mateřskou společností ve vztahu k řízené nebo ovládané osobě, se snižuje o zisk převáděný na základě smlouvy o převodu zisku nebo ovládací smlouvy zaúčtovaný do výnosů řídící nebo ovládající obchodní společnosti nebo jeho poměrnou část. Poměrná část převáděného zisku na základě smlouvy o převodu zisku nebo ovládací smlouvy se stanoví v poměru účastí jednotlivých mimo stojících společníků na řízené nebo ovládané obchodní společnosti, přitom se nepřihlíží k účasti řídící nebo ovládající obchodní společnosti na řízené nebo ovládané obchodní společnosti. Pokud byly výše uvedené příjmy zaúčtované ve prospěch výnosů včetně daně, základ daně pro zvláštní sazbu daně se snižuje pouze o částku sníženou o daň.

(6) Plynou-li poplatníkovi uvedenému v § 2 odst. 2 úrokové příjmy ze státních dluhopisů, které tento poplatník pořídil z prostředků zvláštního vázaného účtu v bance podle zvláštního právního předpisu^{22a)} a vedených na samostatném účtu u České národní banky, v centrálním depozitáři zaknihovaných cenných papírů, započte se sražená daň na celkovou daňovou povinnost. Pokud nelze sraženou daň nebo její část započíst na celkovou daňovou povinnost proto, že poplatníkovi vznikla ve výši nula nebo vykázal daňovou ztrátu a nebo jeho celková daňová povinnost je nižší, než daň sražená, vznikne ve výši daňové povinnosti, kterou nelze započítat, přeplatek.

(7) Zahrne-li poplatník, který je daňovým rezidentem České republiky, veškeré příjmy uvedené v § 6 odst. 4 do daňového přiznání za zdaňovací období, ve kterém byly příjmy vyplaceny, započte se daň sražená z těchto příjmů na jeho daň.

(8) Zahrne-li do daňového přiznání poplatník, který není daňovým rezidentem České republiky a který je daňovým rezidentem členského státu Evropské unie nebo státu tvořícího Evropský hospodářský prostor, veškeré příjmy uvedené v § 22 odst. 1 písm. b), c), f) a g) bodech 1, 2, 4, 5, 6, 12 až 14, započte se sražená daň na jeho celkovou daňovou povinnost vztahující se k příjmům ze zdrojů na území České republiky, za které v České republice podává daňové přiznání. Pokud nelze sraženou daň nebo její část započítat na tuto jeho celkovou daňovou povinnost proto, že poplatníkovi vznikla daňová povinnost ve výši nula nebo vykázal daňovou ztrátu anebo jeho celková daňová povinnost je nižší než daň sražená, vznikne ve výši daňové povinnosti, kterou nelze započítat, přeplatek. Nezahrne-li poplatník příjmy uvedené v § 22 odst. 1 písm. b), c), f) a g) bodech 1, 2, 4, 5, 6, 12 až 14 do daňového přiznání do konce lhůty stanovené zvláštním právním předpisem, použije se obdobně § 38e odst. 7.

(9) Zvláštní sazba daně z příjmů činí 19 % u poplatníků daně z příjmů právnických osob pro úrokový příjem z účtu u

a) veřejně prospěšného poplatníka, který není obcí, krajem, nebo poplatníkem uvedeným v § 18a odst. 5,

b) společenství vlastníků jednotek.

2c) Například nařízení vlády č. 622/2004 Sb., o poskytování příplatku k důchodu ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální, zákon č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za vznik a osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů.

3) Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 129/2002 Sb. a zákona č. 254/2002 Sb. Sb.

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

4a) Zákon č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření a o doplnění zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění zákona ČNR č. 35/1993 Sb.

9a) Zákon č. 42/1994 Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem a o změnách některých zákonů souvisejících s jeho zavedením.

13) Zákon č. 42/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

20) Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

22a) Zákon ČNR č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

35a) Zákon č. 530/1990 Sb., o dluhopisech, ve znění pozdějších předpisů.